

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravlštvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 9.

V Ljubljani, v petek 12. januarija 1894.

Letnik XXII.

Deželni zbor kranjski.

(Tretja seja dné 12. januarija.)

Deželni glavar Oton Detela otvori sejo ob polu 11. uri; vladu zastopa deželni predsednik baron Hein.

Ko je bil prebran zapisnik zadnje seje, prečitajo se samostalni predlogi, in sicer poslancev Hribarja ter Šukljeta in tovarišev. Poslanec Šuklje predlaga: „Deželni zbor naj sklone razmotrivati vprašanje, je-li način, po katerem namerava vladna predloga o direktnih personalnih davkih urediti dotične deleže posameznih dežel, primeren za vojvodino Kranjsko ter ugoden deželnim financam.“ Poslanec Hribar nasvetuje: „Visoka c. kr. deželna vlada se pozivlje, izposlovati na pristojnem mestu k § 2. lit. B. točke 10. ministerske naredbe z dné 27. maja 1885, drž. zak. št. 83, dodatek, vsled katerega bode prodajalcem špecerijskega, kolonijalnega blaga in delikates v vsem obsegu vojvodine Kranjske zapovedano, da ob nedeljah zapirajo svoje prodajalnice opoldne.“

Poslanec P o v š e v daljšem, stvarnem in temeljitem govoru med odobravanjem utemeljuje samostalni predlog, s katerim se deželni odboru naroča, da pri visoki c. kr. vladi izposluje tako izvrševanje gozdnega zakona, da se bodo do gozdne paše opravičeni živinorejci osobito po Gorenjskem mogli te pravice tudi res vspešno posluževati. Govorniku somišljeniki čestitajo. Govor objavimo prihodnjic; predlog se je izročil v pretres združenima finančnemu in gospodarskemu odseku.

Poslanec Višnikar poroča v imenu finančnega odseka o računskem sklepu deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu za leto 1892 in o proračunu za leto 1894. Skupno redno in izredno pokritje za šolo je zneslo 9932 gld. 21½ kr., in sicer: državna podpora 2400 gld., iz deželno-kulturnega zaklada 2400 gld., iz deželnega zaklada 1741 gld. 55½ kr., iz šolske kuhinje 2797 gld. 66 kr., šolnina in drugi dohodki 193 gld., državni donesek za učiteljski tečaj 400 gld. Potrebščina za šolo pa je znesla 10.074 gld. 12½ kr., torej več za 141 gld. 91 kr., in sicer: plače 2704 gld. 14 kr., osobne doklade in petletnice 513 gld. 33 kr., nagrade duhovniku in živinozdravniku 100 gld., ustanove 1158 gld. 90 kr., potni troški in dnevsčine 236 gld. 5 kr., režijski troški 847 gld. 84 kr., šolske kuhinje 2493 gld. 59 kr., razni troški 231 gld. 2½ kr., za učiteljski tečaj 565 gld. 18 kr., vzdrževanje poslopij 1224 gld. 7 kr.

Skupno redno in izredno pokritje za gospodarstvo je zneslo 8712 gld. 84 kr., in sicer: dohodki posestev 4980 gld. 50½ kr., donesek deželnega zaklada 2938 gld., razni dohodki 58 gld. 63 kr., izredni donesek iz dež. zaklada 235 gld. 70½ kr., za napravo ameriškega vinograda 500 gld. Potrebščina pa je znesla 8747 gld. 99½ kr., torej več za 35 gld. 15 kr. Skupna čista imovina je koncem leta 1892 znesla 11.942 gld. 50 kr.

Potrebščina za šolo se za leto 1894 proračunava na 8558 gld., za gospodarstvo 5751 gld., skupaj na 14.300 gld. Pokritje znaša po proračunu za šolo 7690 gld., za gospodarstvo 4050 gld., skupaj 11.740 gld., torej je proti skupni potrebščini primanjkljaja 2560 gld., ki se bode pokrila iz deželnega zaklada.

Pri tej točki se opetovano oglasi poslanec Lenarčič, češ, da se nikakor ne more zadovoljiti z gospodarstvom na Grmu. On pogreša v vseh letnih poročilih nadrobnih števil in obrazložb, koliko in za kaj so se izdali razni zneski. Iz predloženega poročila nikomur ni razvidno, katere točke so pasivne, katere aktivne. Zato izraža željo, naj se uvede dvojno knjigovodstvo z vsemi potrebnimi postavkami. Ker je finančni odsek znižal donesek za izlete učencev v druge gospodarske šole od 250 na 150 gld., predlaga poslanec Šuklje, da se ustavi prvotni znesek, a ta predlog ni obveljal.

Poslanec Luckmann v imenu finančnega odseka poroča o računskem sklepu zaklada prisilne delavnice za leto 1892 in o proračunu za leto 1894. Prihodki so leta 1892 znesli 97.055 gld. 60½ kr., potrebščina 93.595 gld. 1½ kr., torej je bilo pokritje večje za 3460 gld. 59 kr., v primeri s proračunom je bilo prihranka 2995 gld. 59 kr. Čista imovina je koncem leta 1892 znesla 141.943 gld. 2 krajcarja.

Potrebščina prisilne delavnice za leto 1894 se proračunava na 88.809 gld., pokritje na 88.198 gld.; torej se kaže prebitka 389 gld. Poročilo se vzame na znanje; prošnji Janeza Dražila, bivšega delovodje v prisilni delavnici, in Ferdinanda Drenika za zvišanje miloščine se odklonita.

Poslanec Klun poroča v imenu finančnega odseka o prošnji učitelja g. M. Ivanetiča za dovolitev 1. in 2. starostne doklade, ter nasvetuje, da se prošnja odkloni, ker v tem vprašanju deželni zbor ni kompetenten, temveč deželni šolski svet. Dalje poroča o prošnji vpokojenega učitelja Fr. Pavliha za zvišanje pokojnine. Dovolj se poleg pokojnine letnih 240 gld. za tri leta 120 gld. osebnih doklade.

Prošnja učiteljev 2. in 3. plačilnega razreda v Ljubljani za zvišanje stanarine se odkloni z dostavkom, da se bode nanjo oziralo pri prihodnji razvrstitvi učiteljev.

Učiteljema na ljudski šoli v Toplicah-Zagorju se dovoli osebna doklada z naročilom deželni odboru, da skuša iztirjati to doklado pri rudniški družbi, katera jo je odpovedala.

Po proračunu deželnega odbora znaša za l. 1894. potrebščina normalno-šolskega zaklada 346.796 gld., pokritje pa 23.301 gld.; kaže se toraj 323.495 gld. primanjkljaja, kateri se ima pokriti z 10 % šolsko priklado in z doneskom deželnega zaklada. Finančni odsek je na eni strani za 2487 gld. skrčil potrebščino, ki po njegovem proračunu znaša 344.309 gld. na drugi strani pa je povikšal pokritje od 23.301 gld. na 29.301 gld. Vsled tega se tudi primanjkljaj znižuje za 8487 gld. ter znaša 315.008 gld.

Glavno znižanje potrebščine doseglo se je pri aktivitetnih užitkih učiteljev s tem, da so se zbrisali zneski za nekatere na novo dovoljene šole ali razrede, o katerih pa ni pričakovati, da bi se v teku l. 1894. aktivirali, in da so se prihranki po 90 gld. odšteli od 70 začasnih učiteljev, ne pa samo od 50.

Pri pokritju mogel je finančni odsek povišati samo doneske od zapuščin, pri katerih je od 14.000 gld. poskočil na 20.000 gld., ker se je letos nadejati plačil od bogatih zapuščin kneza Auersperga in barona Apfaltrerna.

Dasiravno je pa finančni odsek pri potrebščini kolikor mogoče štedil, vendar iz primere s proraču-

nom lauskega leta razvidimo, za se potrebščina normalno-šolskega zaklada letos zopet povišuje za 12.650 gld. Glavni del tega rednega povikševanja prihaja od tod, ker se leto za letom ustanovljajo nove šole, razširjajo razredi in pomnožujejo učitelji. Po izkazu deželnega šolskega sveta bilo je l. 1893. postavno dovoljenih šol 316, v katere pa niste vštetih vadnica v Ljubljani in rudarska šola v Idriji; dejansko obstoječih šol pa je bilo 302; po izkazu za l. 1894. imamo postavno dovoljenih šol že 335, katerih je do zdaj aktiviranih 306, in pri katerih je nastavljenih 565 učiteljev, to je za 13 več, kakor v preteklem letu. Razširjenih je bilo 14 šol, in sicer 8 v dvezredne, 3 v tri- in 3 v štirirazredne šole. Vsled tega povikšali so se aktivitetni užitki učiteljev od lani za 8520 gld., od katerih spada na plače 3836 gld., na službene doklade pa 3448 gld., ker je mnogo učiteljev v tem času pridobilo pravico do novih petletnic. Dopolnilne doklade k službeninam so se pomnožile za 171 gld., opravilne doklade in njihove dopolnitve za 215 gld., in na nove so kot izredna potrebščina prirastle osebne doklade v znesku 850 gld., in sicer 600 gld. vsled deželnozborskega sklepa z dné 28. aprila 1893. za šestere ljubljanske učitelje III. plačilne vrste vsakemu po 100 gld., 250 gld. pa za prvega in drugega učitelja v Toplicah-Zagorji, katerima je tamošnja rudarska družba odpovedala izplačevanje njima priznane osebne doklade.

Dotacije so se pomnožile za 740 gld., ker je deželni šolski svet sporazumno z deželnim odborom zaradi čedalje večjega števila razredov v uršulinski šoli v Ljubljani verskemu zakladu dovolil 140 gld. še za jedno učiteljico, 600 gld. pa odločil kot stalno dotacijo za štirirazredno šolo šolskih sester v Trnovem na Notranjskem. Ta šola je štela v preteklem šolskem letu v prvem razredu 50, v drugem 54, v tretjem 44 in v četrtem 17 učenk; z ministerskim odlokom z dne 31. decembra l. 1892 dobila je pravico javnosti in je velike dobrote za tamošnje kraje, ker se učenke podučujejo tudi v ročnih ženskih delih. Ob enem je ta šola velika polajšava za tamošnjo ljudsko šolo, katero zdaj obiskujejo samo dečki in katera ima zaradi manjšega števila učencev več vspeha.

Tudi pri nagradah in podporah vidimo zdatno pomnožitev v skupnem znesku 3430 gld., ki se v večji ali manjši meri razdeljuje skoraj na vse točke prvega naslova. Za veroučitelje štirirazrednih šol potrebuje se 100 gld. več, ker se je na novi štirirazredni šoli v Kostanjevici dovolila veroučitelju nagrada 80 gld., veroučitelju v Trebnjem pa od 80 gld. povikšala na 100 gld.; odškodnina za vožnjo veroučiteljem poskočila je od zadnjega leta za 865 gld., ker so duhovni prevzeli veronauk na mnogih vnanjih šolah, kjer so ga dozdej proti posebnim nagradam preskrbovali posvetni učitelji. Vsled tega se pa znižuje potrebščina za 110 gld. Nagrada za pomočne učitelje v Ljubljani pomnožuje se za 800 gld., ker ste prirastli dve novi taki službi; prav za toliki znesek povikšuje se tudi nagrada frančiškonom v Novem mestu, ki oskrbujejo tamošnjo štirirazredno deško šolo. Deželni šolski svet in deželni odbor sta namreč sodila, da nagrada po 50 gld. na leto, katero so prej dobivali šesteri učitelji frančiškani, ni v nobeni primeri z velikim trudom, ki ga prizadeva podučevanje, in pa tudi ni dostojna za može, ki so

več študirali, kakor navadni učitelji, in katerih nekateri imajo tudi učiteljske izpite. Zato sta sporazumno s frančiškanskim redom določila, da se trem izprašanim redovniškim učiteljem daje po 250 gld., neizprašanemu 200 gld., in pomočnemu učitelju 100 gld. nagrade na leto, kar prejšno nagrado presega za 800 gld. Normalno-šolski zaklad pri tej šoli v primeri z drugimi štirirazrednicami še zmerom veliko prihranjuje in ima tudi v tem oziru dobiček, da mu ni treba skrbeti za pokojnino dotičnim učiteljem, ako kateri izmed njih onemore. Če bode potrebščina normalno-šolskega zaklada leto za letom tako silno naraščala, bodemo želeli, da bi dobili sploh dosti od redovnikov oskrbovanih šol, ki niso nič slabše od drugih, pač pa mnogo ceneje.

Potrebščina za vzdrževanje rednih šol za silo pomnožila se je od lanskega leta za 360 gld., ker sta se na novo ustanovili dve taki šoli v Soteski in Podlipi, in ravno tako se je povikšala potrebščina za excurrando šole za 465 gld., ker so se na novo osnovala take šole v Črnavasi, Podkrajju, okraju Krškem, Verdrengu in Radolni, nasprotno se pa zmanjšuje izvanredni znesek za druge take šole za 350 gld. Konečno se v tem naslovu v primeri z lanskim letom povikšuje tudi ta točka za 500 gld., ker je pričakovati, da se bodo učitelji v obilnejšem številu vdeleževali obrtnega kurza, ki se letos osnuje v Gradcu, in vsled tega potrebovali obilnejšega namestovanja.

Če še omenjamo, da so se pokojnine učiteljskih vdov od lani znižale za 140 gld., ker je umrla učiteljska vdova Katarina Zentrichova, in da so se različni troški zaradi večje potrebščine za izdajo šolskih zakonov, ki lepo napreduje, pomnožili za 100 gl., našli smo vse okoliščine, katere vplivajo na pomnožitev letošnje potrebščine za gori omenjenih 12650 gld.

Ni se pa v enaki meri pomnožilo **pokritje**, ki je z 10% šolsko naklado vred le za 3012 gld. višje od lani. Pač je finančni odsek iz že prej omenjenega vzroka povikšal donesek od zapuščin za 6000 gld., pač se zvikšuje Wittreichova učiteljska ustanova za 60 gld., donesek deželnega odbora isterskega za šolo v Ostrožnem Brdu pa za 10 gld., katerim nasproti odpadek 3 gld. pri užitkih od njiv, travnikov in gozdov še spomina ni vreden, ali veliko bolj občutljiv je odpadek pri 10% šolski nakladi. Tej nakladi podvrženi neposredni davki bili so po državnem proračunu od finančnega ministerstva za l. 1892 predpisani z 1,576.506 gld. in 10% šolska naklada za leto 1893 znašala je okroglo 156.700 gld.; za l. 1893 je bilo omenjenih davkov predpisanih 1,536.653 gld., in sicer zemljišnega 638.754 gld., najemarine 237.528 gld., hišno-razrednega davka 141.342 gld., pridobninskega davka 148.443 gld. in dohodninskega davka 370.586 gld. Desetodstotna (10%) šolska doklada po odbitku 1000 gld. zaradi odpisovanja davkov vsled uim znaša toraj 152.665 gld., to je za 4035 gld. manj od preteklega leta. Vsled tega znaša konečno povikšanje pokritja le 3012 gld. in se povikšuje primanjkljaj, ki se bode moral pokriti iz deželnega zaklada, od 152.700 gld. na 162.350 gld., to je za 9650 gld.

Z ozirom na vse to finančni odsek predlaga: Slavni deželni zbor naj sklene:

1. Proračun normalno-šolskega zaklada za l. 1894 s potrebščino 344.309 gld. s pokritjem 29.301 - in s primankljajem 315.008 gld. se potrjuje.

2. V pokritje tega primankljeja se bode leta 1894 pobirala 10% priklada na celo predpisano svoto vseh direktnih davkov, torej zlasti od rednega davka z vsemi državnimi prikladami vred pri zemljiškem davku, pri hišni najemari in hišno-razrednem davku, pri pridobninskem in dohodninskem davku po vsej deželi.

Nedostatek v znesku 162.350 gld., kateri se potem še pokaže, naj se pokrije iz deželnega zaklada.

3. Deželnemu odboru se naroča, da sklepu pod točko 2. pridobi Najvišje potrjenje.

4. V rubriki III. „Potrebščina“ dovoljuje se c. kr. deželnemu šolskemu svetu revirement po dogovoru z deželnim odborom.

5. Potrebščine normalno-šolskega zaklada za l. 1893, katerega bi utegnili vsled veljavnih naredeb deželnega šolskega sveta dogovorno z deželnim odborom nastati, pa bi presegle proračun, so pokriti iz blagajničnih preostankov od leta 1893.

(Konec sledi.)

Občni zbor katoliško-političnega društva v Ljubljani.

(Dalje.)

Novo ministerstvo je za 23. november sklicalo državni zbor in se mu predstavilo s posebno izjavo. Ze dan prej so se sešli poslanci, da so pretresali politični položaj in svoje stališče novi vladi nasproti. Tudi slovenski in hrvatski poslanci so to storili ter imeli glavno svoje posvetovanje 23. novembra. Ob štirih popoldne se je najprej sešlo vseh 13 slovenskih poslancev, med katerimi sta se takoj pokazali dve stranki. Jedni so trdili, da se od nove vlade ni nadejati ničesar, ker bode morala plesati, kakor bosta godla Plener in Wurmbrand, in so zahtevali, da naj slovenski poslanci takoj izstopijo iz konservativnega kluba; zopet jedni so priporočali, prej še malo počakati, da se bode videlo, kako bodo postopala nova vlada. Ako bi bila nasprotna našim težnjam, tedaj izstopijo seveda vsi slovenski poslanci iz konservativnega kluba.

Poudarjali so tudi, kako neobhodno potrebna je sloga in jedinstvo med slovenskimi poslanci, ako hočejo sploh kaj doseči, in zagotavljali, da se hočejo zaradi te sloge podvreči večini in z drugimi tovariši vred izstopiti iz konservativnega kluba, ako se večina slovenskih poslancev izreče za izstop.

Poslanec Nabergoju je bilo to tako po volji, da je stavil formalen predlog, da se mora manjšina udati večini. Ali ker je poslanec dr. Ferjančič temu ugovarjal, češ, da se on temu sklepu ne podvrže, Nabergojev predlog ni prišel na glasovanje, ravno tako ne gori omenjeni predlog Pfeiferjev in Suklje-tov, kateremu so se bili pridružili poslanci: Globočnik, Klun, Povše, Pfeifer, Robič, Šuklje in Vošnjak.

Med tem so prišli dalmatinski poslanci, ki so bili v slovensko-hrvatski zvezi in so zahtevali takojšnji in brezpogojni izstop iz konservativnega kluba. Ob enem so v podpis predložili pismo, s katerim so načelniku konservativnega kluba naznanjali svoj izstop. To pismo sta od kranjskih slovenskih poslancev podpisala Ferjančič in Kušar, izmed štajerskih dr. Gregorec, izmed goriških grof Alfred Coronini in dr. Gregorič, pa tržaški poslanec Nabergoj.

Drugi so izjavili, da se za sedaj temu koraku ne morejo pridružiti, ker s prenatrjenim sklepom nočejo v nevarnost spravljati domovinskih koristij. Zdaj še ni nobenega pravega vzroka, iti v opozicijo, ampak še le takrat, ako bi od vlade gledé slovenskih tirjatev ne dobili povoljnega odgovora.

Tem pomislekom nasproti odgovarjali so prvi, da zaradi tega, ker izstopijo iz kluba, ne gredó v opozicijo; ali že takrat so jih opozarjali tovariši, da ne bodo mogli dolgo tako ostati in da je izstop nepotreben, ako ne gredó v opozicijo.

Ravno tako je sodila petorica hrvatskih poslancev, ki je bila že prej izstopila in ki se ni hotela pridružiti novi hrvatsko-slovenski zvezi. Ali kakor smo jim pravili, tako se je zgodilo. Pričele so se razprave med mladočeskim klubom in drugimi slovenskimi poslanci zaradi tesnejše zveze. Jedni naših odpadlih tovarišev so se izprva protivili tej zvezi in se hudovali nad tem pogajanjem, češ, da dotični poslanci od njih v to niso bili pooblašteni; ali naposled so umolknili in Ferjančič in Klaič novo hrvatsko-slovensko zvezo zdaj po vsej formi zastopata v takoiimenovani slovanski koaliciji.

Jeden glavnih vzrokov za izstop prej omenjenih slovenskih poslancev je bil izgovor, da tudi nemški konservativni poslanci izstopijo iz konservativnega kluba, in dr. Gregorec se je pozneje svojima tovarišema naravnost izpovedal, da on ne bi bil izstopil, ako bi bil vedel, da nemški konservativci ostanejo v klubu.

Razven tirolskega poslanca Zallingerja ostali so namreč vsi v klubu in ob sedmih zvečer prišli h klubovi seji, v kateri se je pretresal novi politični položaj. Vsi govorniki so poudarjali, da sprememba vlade nikakor ne spreminja klubovih načel, in soglasno je bil sprejet od nemških konservativcev stavljeni predlog, ki se glasi:

„Konservativni klub šteje si v tem prevažnem trenutku v dolžnost, javno izreči, da se neprestano drži svojih verskih, političnih, narodnih in gospodarskih načel, in da je le v tem smislu pripravljen podpirati vlado.“

Dasi je že v tem predlogu omenjeno tudi varstvo narodnih pravic, hoteli smo si od kluba dobiti še jasnejše zagotovilo gledé naših narodnih zahtev in smo nasvetovali resolucijo, ki se glasi:

„Konservativni klub izreka, da se neomahljivo drži ustavno zagotovljene ravnopravnosti vseh avstrijskih narodov, in hoče vse sile napeti, da se temeljna pravica avstrijske ustave faktično izvrši.“

Tudi ta resolucija je bila jednoglasno sprejeta in z drugo vred precej drugi dan objavljena.

Tako je torej ravnal konservativni klub in tako so ravnali slovenski poslanci, ki svojega stališča in svojih načel vladi in drugim strankam državnega zbora nasproti nikakor niso spremenili.

In zdaj pogledjmo, ali je to ravnanje opravičeno?

V to svrhu treba si je ogledati stranke v državnem zboru in novo vlado. Gledé stranke vsled odstopa prejšnje vlade ni ničesar premenilo. Večina za važnejše predloge je jedino le mogoča, ako se trije večji klubi združeni potegnejo za njo. Kdor se prej ni spodtikal nad tem razmerjem, nima posebnega vzroka, spodtikati se nad njim sedaj.

In oglejmo si vlado! Jaz je nečem hvaliti; naj jo hvalijo njena dela, katera je treba počakati. Ali če jo primerjamo s prejšnjo, ima v marsičem prednost pred njo. Ministerski predsednik knez Alfred Windischgrätz je strogo konservativen in veren katoliški mož ter je po svojem poštemem značaju porok, da se ne bodo žalila načela konservativnega kluba, da bode marveč administrativnim potom skušal v tem smislu državno upravo kolikor mogoče zboljšati.

Jednakega značaja je grof Schönborn, in če se je tudi marsikaj po pravici grajalo nad njegovimi odredbami gledé jezikovne ravnopravnosti, bi trdil, da to ni prihajalo od slabe volje njegove, ampak od napačne informacije višjih uradov, na katere se je preveč zanašal. Da je pripravljen, ozirati se na potrebe naroda slovenskega, pokazal je tedaj, ko je na naše prošnje imenoval dvornega svetnika Abrama kot poročevalca osebnih zadev v justičnem ministerstvu, dasi so ga zaradi tega hudo napadali levičarji in njihovi listi. Pričakovati torej smemo, da se tudi zdaj ne bode ustavljal našim opravičenim zahtevam in potrebam.

Drugi zastopnik konservativnega kluba v ministerstvu je grof Falkenhayn, dobra duša, kakor ga je imenoval neki poslanec, ali dobra duša v najboljšem pomenu besede. Zlasti pa je dobra duša za našo deželo, za katero nam je še vse dovolil, kar smo ga prosili, ako mu je bilo le količkaj mogoče. Grof Falkenhayn se posebno zanima za osuševanje ljubljanskega močvirja, za katero je pripravljen dati 700.000 gld. iz državnega zboljševalnega zaklada in razven tega tudi še udeležencem pomagati z državnim posojilom v znesku 300.000 gld., katere bi v 40 letih polagoma amortizirali. Ravno kranjski Slovenci moramo biti torej veseli, da je Falkenhayn ostal poljedelski minister.

Omenjenim na strani sta poljska ministra Madejski in Jaworski. Madejski je prav v istem času, ko so naši tovariši izstopili iz konservativnega kluba, v poljskem klubu svojim ožjim rojakom častno zagotavljal, da svojega slevankega mišljenja kot minister noče zatajiti in da hoče zlasti vstrezati zahtevam in potrebam naroda slovenskega. Če ga torej primerjamo s prejšnjim učnim ministrom baronom Gautschem, moramo odkritosrčno priznavati, da je to za nas jako dobra zamena. In njegov tovariš je mož, ki se je kot načelnik poljskega kluba zmirom odločno ustavljal priliznjenim ponudbam levičarjev gledé tesnejše zveze med poljskim in levičarskim klubom in ki je pri vsaki priliki zagotavljal, da se od svojih starih in skušenih zaveznikov v konservativnem klubu noče ločiti. Če bi torej vsi drugi štirje ministri bili zgolj liberalci, imajo omenjeni z ministerskim predsednikom večino v ministerskem svetu in se jim ni treba bati, da bi njih liberalni tovariši z njimi pometali. Ali tudi drugi štirje niso tako strašni, kakor si jih nekateri mislijo.

Bacquehem je mož, ki se mu ne more ravno očitati, da je bil strankarsk, in ki je kot trgovinski minister za našo deželo že marsikaj dobrega storil. Opozarjam le na dolenjsko železnico, za katero se je močno zanimal in katero nam je ravno on dovolil in omogočil. Naj pri tej priliki opozarjam tudi na to, da je Bacquehem prvi minister, ki je pri otvorenju dolejske železnice med slovenskim banketom v nemškem Kočevju javno spregovoril slovenski ter na ta način javno priznaval opravičenost jezika slovenskega.

Welsersheimb nima lastnih nazorov, ampak kot vojaku mu je volja cesarjeva jedino vodilo za vsa njegova dejanja.

O grofu Wurmbrandu ne morem dosti povedati; skušnja bode pokazala, ali je kos svoji nalogi, ali ne. Slovencem na Štajerskem ni bil prijazen in če bi bilo šlo po njihovi volji, bi si ga bil težko kdo želel za ministra, in le bivši deželni predsednik kranjski, baron Widmann, bi jim bil še manj všeč; ali če bode hotel grof Wurmbrandt svojeglavno hoditi svoja pota, potem pač ne bode imel dolgo obstanke v ministerstvu.

In kar se tiče finančnega ministra Plenerja, je on gotovo veliko nevarnejši kot vodja velike državno-zborske stranke, kakor kot minister. Iz gotovega vira se mi je pripovedovalo, da je v prvem ministerskem svetu svojim tovarišem rekel: „Z vstopom v ministerstvo slečem strankarja in Vas zagotavljam, da sta mi odsihmal poljski in konservativni klub jednako toliko vredna, kakor levičarski.“ Če se tudi te besede ne smejo ravno preveč natančno vzeti, vendar ostanejo vsekako pomenljive.

Iz vsega tega je torej razvidno, da je v novem ministerstvu več konservativnih elementov, kakor jih je bilo v prejšnjem in da zaradi tega ne gre solz točiti vsled odstopa prejšnje vlade in konservativnim poslancem očitati, kako so mogli stopiti v koalicijo in se družiti z liberalci.

Že prej sem omenjal, da se v državnem zboru ni osnovala nobena nova družba, ampak da so večje stranke med seboj ostale v istem razmerju, v katerem so bile prej. Beseda koalicija ne pomenja stopitve z liberalci, ampak le skupno delovanje z njimi, dokler se razmere ne spremené. Sicer pa vprašam: Ali bi bila koalicija z Mladočehi bolja? Ali v svojih in svojih dejanjih ne kažejo še veliko večjega protivja proti veri in cerkvi, kakor levičarski liberalci, ki so se v tem oziru v teku tolikih let že dokaj vnesli? Naravnost rečem, da je slovenskim konservativnim poslancem nemogoče, pridružiti se Mladočehom in njihovim jugoslovanskim zaveznikom, in da jim tudi v slučaju, ako bi bili po okoliščinah primorani k izstopu iz konservativnega kluba, ne bode lahko mogoče, pridružiti se omenjeni zvezi in odobravati njene politike.

Dežela češka je velika in bogata ter ni navezana na posebno državno pomoč, in vendar britko trpi vsled opozicije svojih zastopnikov. In tudi nekaj tako mogočna in mnogoštevilna levica nam kaže, da se z najostrejšo opozicijo ne da nič doseči. Kaj bi bilo torej še le z našimi revnimi deželami in z ubogim narodom slovenskim, ako bi moral več let prenašati britke posledice trmoglave opozicije svojih zastopnikov. (Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. januarija.

V sestavi češkega deželnega zbora se bode izvršila važna sprememba, ki pa Čehom nikakor ne bode v korist. Sedaj je izpraznjenih šest mandatov v veleposestvu. Teh šest mandatov hočejo konservativni veleposestniki prepustiti liberalcem. To je posledica koalicije na Dunaju in pa tistega vednega zabavljanja Mladočehov proti veleposestnikom. Mi smo že opozarjali večkrat v našem listu, da to utegne konservativne veleposestnike spraviti v nemški tabor in kakor se kaže, pot za to se hitro pripravlja. Konservativni in liberalni veleposestniki že hodijo roko ob roko. S tem pa zgube Čehi večino v deželnem zboru, ker je odvisna od skupine veleposestva. Sedaj bodo Čehi pač spoznali, kam jih je pripeljala mladočeška politika, ali kakor se kaže, bode prepozno. Mnogo tega, kar so si Staročehi s trudom pridobili, se bode zgubilo vsled lahkomisljenega postopanja Mladočehov, ki so s svojimi agitacijami le ljudij hujskali in se niso prav nič ozirali na fakične razmere in posebno prezirali važnost veleposestva.

Pomazane skrinjice za pisma. Zadnji čas so v Pragi zopet bile skrinjice za pisma v nekaterih krajih pomazane. Izjemno stanje torej ne more varovati cesarskih orlov na teh skrinjicah. Sedaj se je sklenilo, da se skrinjica za pisma odpravi, kjer bi bila namazana. Škoda bode torej imeli največ le nedolžni ljudje, ki bodo morali dalje nositi svoja pisma. Mazanje cesarskih orlov po skrinjicah obsoja vsak pravi avstrijski domoljub, ali zaradi tega bi pa po našem mnenju vendar še ne kazalo, skrinjice za pisma odpravljati.

Nagovor deželnega maršala gališkega. Marsikoga je malo osupnil nagovor gališkega deželnega maršala, ko je predvčeraj otvoril deželni zbor. Gališki deželni zbor ima nekaj večjo važnost, kakor

drugi deželni zbori, ker so Galiciji priznane neke predpravice, in Poljaki pa imajo odločilno besedo v naši notranji politiki, zato se nagovoru gališkega deželnega maršala pripisuje večji pomen. Navadno deželni maršal v svojem govoru nekako nariše stanje politike s poljskega stališča. Sedaj je knez Sanguszko govoril posebno o cesarjevem potovanju v Galicijo in zlasti o cesarjevem nagovoru v Jaroslavu, čisto prezrl je pa deželni maršal dogodke poslednjih dveh mesecev v politiki, zlasti koalicije se ni nič spomnil. Iz tega se pač da sklepati, da Poljaki vsaj vsi niso posebno navdušeni za koalicijo in zato knez ni hotel v tej stvari zavzeti nobenega stališča, da se ne zameri nekaterim članom deželnega zbora.

Rusija. Ruska vlada pripravlja zakon, da se nikdo ne sme preprijeti v vseučilišče, da je zadostil vojaški dolžnosti. Ta zakon bajé meri le na to, da se nekaterim dijakom oteži pot na visoke šole.

Dogodki v Italiji. V Coratu so izgredniki klicali: „Živela Sicilija! Živela Francija!“ V Neapolju se vrši hišna preiskava za preiskavo pri raznih članih delavskih društev, ker je policija prišla na sled, da se pripravljajo večji izgredi. V Turinu so zaprli več anarhistov, v Bologni so razpustili delavsko društvo, v Mantui, Brescii, Macerati in Jakinu bile so razne demonstracije. Javna varnost okrog Rima je jako majhna. Zbirajo se oborožene roparske čete. — Od vladne strani se sedaj opreka, da bi Francozi kaj hujskali prebivalstvo na Siciliji, temveč tam vlada le domača nezadovoljnost delavcev. Tudi duhovščina ne hujska ljudstva, temveč škofje so vedno priporočali sporazumljenje mej delodajalci in delavci.

Občinske volitve v Neapolju so zopet jasno pokazale, da prebivalstvo ni zadovoljno z liberalci, ki sedaj vladajo v Italiji. Volitve se je udeležila tudi katoliška stranka in 54 svojih pristašev spravila v mestni zbor, dočim so liberalci zmagali le s 26 kandidati. Crispi tacega izida pač ne more biti posebno vesel, ker dokazuje, da vidno ponehuje navdušenje za zjedinjeno Italijo.

Francoski zbornici sta se v torek zopet sešli. Zbornico poslancev je starostni predsednik Blank svaril pred nepotrebnimi prepiri in jo opominjal, da naj se loti koristnega dela. Poslanci so temu govoru pritrjevali, ali če se bodo pa tudi ravnali po njem, to je pa druga stvar. Volitev zborničnega predsednika se pa v torek ni vršila, ker zbornica ni bila sklepčna, ker je več poslancev zaradi senatskih volitev bilo zadržanih v provincijah. Zaradi tega se je volitev vršila še le včeraj. Voljen pa je zopet Dupuy, ki ni imel nobenega resnega protikandidata. V zbornici so se bile storile ostre naredbe za varnost. Strogo nadzorujejo ljudij, katere pusté na galerijo. Na mali galeriji sta pa dva zbornična služabnika ves čas opazovala poslušalce, da takoj preprečita, ko bi kdo hotel z galerije vreči kako bombo v zbornico. Poslanec Lemyre, ki je bil pri atentatu najhuje poškodovan, je bil v torek prvi pot zopet v zbornici in so ga od več strani pozdravljali.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 12. januarija.

(Deželni zbor kranjski) je imel danes tretjo sejo, ki je trajala do 3. ure. Jako dolga in deloma živahna debata je bila pri proračunu normalno-šolskega zaklada za leto 1894. Prav po nepotrebnem se je dr. Tavčar izpodtikal nad redovniškimi šolami, katere je svoj čas ravno narodna stranka proti tačasni nemški večini v deželnem zboru toplo zagovarjala. Dobro sta mu odgovorila poslanca Povše in Klun. Pri tej točki so še govorili deželni predsednik baron Hein, Suklje, dr. vitez Bleiweis, baron Schwegel in ces. svetnik Murnik. Prihodnja seja bode v torek, dne 16. t. m.

(Včerajšnja peta seja štajerskega deželnega zbora) je bila kratka. Deželnemu zboru se je predložilo poročilo deželnega odbora o reorganizaciji deželnih pomožnih uradov in pa poročilo deželnega odbora o prošnjah občine Feldbach, da bi se jej dovolila pristojbina 100 glđ. za vsprejem v občinsko zvezo in prošnja neke druge občine za povišanje občinske priklade. Prečitano se je 80 došlih peticij, ki so se izročile dotičnim odsekom. Mej drugim je prošnja mariborskega mesta, da se mu dovoli povišanje gostiščine z 3 na 4 kr. in prošnja občine Slovenska Bistrica, da se jej dovoli, pobirati občinsko priklado po 30 kr. od hektolitra piva in po

2 kr. od hektolitra in stopinje stodelnega alkohometra vseh žganih pijač, izimši denaturirani špirit v letih 1894, 1895 in 1896.

(Iz celovške škofije.) Premešeni so č. g. g.: Jan. Kokošinek, mestni kapelan v Volšbergu, v Špital; Jos. Riederer, provizor v St. Lovrencu, na Ravni kot mestni kapelan v Volšberku; J. Smutzer, kapelan v Špitalu kot provizor v St. Martinu na Ravno. — Letošnji „šematizem“ izide koncem februarja mececa.

(Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji) Č. g. o. Egidij Trček, iz reda sv. Benedikta v Admontu in župnik pri Sv. Juriju ob Pesnici, je umrl v 52. letu svoje dobe. — Č. g. o. J. Pavec, iz istega zavoda, pa pride za provizorja k Sv. Juriju ob Pesnici. — Č. g. Ivan Pajtlar, kapelan v Ljutomeru, je dobil župnijo Sv. Ruperta v Sl. Goricah.

(Iz Kamnika.) 11. januarija. Kranjska nemškutarija je jela zopet ponosneje dvigati svojo glavo. Tudi naš mestni zastop je sklenil, letos napraviti ulicam napise, seveda, kakor naravno, samo slovenske. Okrajno glavarstvo pa mu je dalo vedeti, da, ako hoče, mora nemško-slovenske, in ne le to, marveč celó nekaj starih, čisto slovenskih se mora nadomestiti z dvojezičnimi. Mestni zastop je na to modro sklenil, da napisov sploh ne bo napravljaj. — Sedaj, ko odlok upravnega sodišča, če tudi v principu nepovoljen, za nas govori, bo mogoče menda tudi pri nas, izvesti prvotni namen.

(Štajerske novice.) Tom bota bode v nedeljo, dne 14. i. m., v prid revne šolske mladeži v Gomilski. — V nedeljo, 7. t. m., čestitala je deputacija živinozdravnikov štajerskih deželnemu glavarju na njegovem odlikovanju; govoril je braslovški gosp. M. Jelovšek. Prosili so pa ob tej priliki za zboljšanje plače, v kar je deželni glavar obljubil svojo podporo. Tudi naših Solčavcev se je spomnil novi glavar ter zatrdil, da dobé tako potrebno cesto. — Piskernik, po domače „Plesnik“, posestnik oskrbovališča za hribolazce iz Logarske doline nad Solčavo, je poklican od nemško-avstrijskega društva hribolazcev na Dunaj, kjer bode prejel posebno odlikovanje. Piskernik, rodom koroški Slovenec, je bil že nad sedemdesetkrat na Ojstrici. — Čujemo, da namerava slovensko planinsko društvo prevzeti Piskernikovo oskrbovališče; to bi bilo dobro, naj vedó i tujei, da živi tamkaj Slovenec. — Obnovljen je misijona se bode pričelo 18. februarja na Ljubnem. Vodil ga bode prečast. o. Doljak. — Tudi na Rečici bode bajé sv. misijon. — Sedemdesetletnico praznuje dne 11. februarja prečast. g. Jos. Zehelj, župnik v Mozirju. — Termometer je kazal 2. t. m. v gornji Savinjski dolini stanovitno 12° R. Zadnje dni je boljše. Sneg ni čez 2 dm visok. — Čast. gosp. J. Döberšek, kapelan šentjurški, odpeljal se je k usmiljenim bratom v Gradec, da ga bodo operirali v grlu. Upamo, da se mu zdravje zopet povrne.

(Osebne stvari.) Davčni kontrolor gosp. Miha Lešnik pojde iz Ptuja v Knittelfeld, in davčni pristav g. Janez Messner pa pride iz Ljubna v Ptuj, davčni praktikant gosp. Anton Pauscha iz Ptuja v Brežice. Davkar g. Anton Spolha pride iz Birkfelda v Šmarje pri Jelšah, davkar g. Ferdinand Pichler iz Eisenerza v Brežice.

(Koroške novice.) Na Koroškem je 28 odvetnikov, in sicer v Celovcu 11, v Beljaku 5, v Volšberku 3, v Trgu 2 itd. — Od mnogo strani se poroča, da se močno razširja influenza. Na več krajih so radi tega šole zaprli. — Za pogorelce v Zahomcah v Ziljski dolini se je nabralo vkup 6203 glđ. 79 kr. darov. — Zoper državnega poslanca dr. Steinwenderja začela se je huda agitacija zlasti po listih „Deutsche allgem. Ztg.“ v Beljaku in „Oberkärntn. Wochenblatt“ v Špitalu. — Koroški „bauernbund“ bode napravil koncem februarja „bauerntag“ v Grebinju! — p.

(Umrli) je dne 4. januarja pri Sv. Marjeti poleg Ptuja za vnetjem pljuč posestnik g. Franc Coderman. Pokojnik je bil o svojem času učitelj v Dornavi in ves čas znan prijatelj in dobitnik dijakom.

(Ponesrečil se je) 43letni Anton Kolenc iz Kostrivnice, ko je v Studencu iz nekega gozda spravljaj bukova bruna. Neko bruno se je žvalilo nanj in ga tako poškodovalo, da je čez dve uri umrl.

(Imenovanje pri pošti.) Za poštne asistente imenovani so poštni praktikantje gg.: K. Klima in Rihard Possek v Radgoni, Avgust Wein v Celji, Anton Batič v Beljaku, Karol Janesch

v Mariboru, Ludovik Klerr v Ptuj, Alfred Ke-
benwein v Celovcu. Poštni oficijal gosp. Karol
Schindler je prestavljen iz Ptuj na Dunaj.

(Leonina in krščanska dramatika.) Z Dunaja
se nam piše: Leonova družba dunajska skrbi v prvi
vrsti pač za napredek prave krščansko-katoliške vede.
Zal, da je premalo razširjena. Mnogi krogi jo že
čisto prezirajo, kakor n. pr. profesorji dunajskega
vseučilišča, izmed katerih sta se, če se ne motim,
komaj dva našla, ki se nista sramovala katoliškega
imena. Verska vnemarnost je še velika, toda Leo-
nina je še mlada družba; brezdvomno bo prodirala
dalje tudi v učenjaške kroge in jih pridobila za
Kristusa. Ne mislim danes omenjati znanstvenih del,
katera je izdala v zadnjem času, (le eno, mimogrede,
spomnim: „Zur Frauenfrage“, spisal Rössler C. SS. R.
— ki je v tej stroki klasiško delo); omenim pa za
danes le to, da hoče Leonina tudi v umetnosti pri-
dobliti krščanskim nazorom pravico. Poskus je storjen.
Predstavljal se je po božičnih praznikih trikrat igra
pesnika Kralika: Ein Weihnachtspiel. Snov je zajeta
iz sv. pisma, pa tudi iz narodnih pripovedek. Pri-
zorov je bilo 10. Nekateri impozantni, n. pr.: I.
Prolog v nebesih. Trume angelov okrog prestola
božjega. Tam presv. Trojica. Spredej zlodej, Me-
phisto. Sin Božji prosí Očeta, da bi smel učlovečiti
se in odrešiti človeštvo. Zlodej ugovarja. Bog Oče
dovoli. Zbori angelov zapojó: Hvala bod' Gospod
Bogú. Drugi prizori se vrše na svetih krajih, v tem-
peljnu jeruzalemskem, kjer veliki duhoven zaroči Jo-
žefa z Marijo; potem v Nazaretu i. t. d., Betlehemu,
kjer iščeta prenočišča, a ju trije gospodarji odpodé
od hiše, in šele neka dekla se ju usmili in pelje v
hlev i. t. d. Občinstva je bilo vselej dovolj. Videl
sem, da so s pravim užitkom gledali poskus cer-
kvene drame. Dal Bog, da bi se i na tem polju jelo
delovati zoper pogubno slovstvo.

(Darvinizem med dunajskimi poštami uradniki.)
Z Dunaja: Akoprem je darvinizem znanstveno po-
kopan, vendar se na viših in nižih katedrah še raz-
laga in dokazuje. Tak niži kateder je zasedel pred
malo časa neki uradnik pri shodu dunajskih pošt-
nih uradnikov ter ognjevitó zagovarjal Darwinov nauk.
Za govorom in še prej plosk. Le malo ugovorov je
bilo slišati. Ponosno je izzival govornik, naj se oglasi,
kdor se ne strinja z njim. In tu z veseljem bele-
žimo, da se je oglašil mlad uradnik, Slovenec, g.
P., kateri je napovedal, da hoče odgovoriti izziva-
telju. Govoril je potem res temeljito, odločno,
kakor uči zdrava veda. Isto tako so ploskali i njemu;
dokaz, — da večina ljudij nič ne misli.

(Iz Črnega Vrha nad Idrijo.) Skoro povsod
tožijo o nezdravi zimi. Tudi pri nas je hudo go-
spodarila hripa in tu in tam kot gosta s seboj pri-
peljala pljučnico. Neizprosna smrt je vsekala že
marsikatero bridko rano. Mej drugim so umrli: M.
Cigale, svakinja rajnega jevikoslovca M. Cigale-ta,
Uršula Hladnik iz občespoštovane Rudolfove rodbine
in dne 5. t. m. Marjeta Bezeljak, jako skrbna in
pobožna gospodinja; ob grobu rajneke plakajo trije
vrlí sinovi: Franc, c. in kr. ritmojster pri konjici v
Dalmaciji, Jodok, c. in kr. nadporočnik in Janez,
duhovni pomočnik v Starem Trgu.

(Ogenj. — Influenca.) Iz Gročane dne 10. t. m.
se nam poroča: Dne 4. t. m. gorelo je v vasi Dragi,
na železniški progi Kozina-Trst. Peterim gospodarjem
je zgorelo vse pohištvo, seno in drugi pridelki, tudi
mnogo vina se je zlilo. Burja je bila silna, vode ni
blizu, se tudi gasiti ni moglo. Zažgala je lokomo-
tiva, ker tam je velik ovinek in burja je nosila
utrinke v vas. O tem so se prepričali, ko so trikrat
za poskus isti dan vozili po ovinku. — Influenca je
dosti časa razsajala po tukajšnji župniji. Bolnikov
je bilo dosti in nekaj ostarelih je spravila pod zemio.

Ostro vreme, ki je nastopilo po novem letu, je
zboljšalo zdravstveno stanje.

(V katoliško cerkev) pristopili so v Londonu
zopet trije anglikanski duhovniki, londonski pastor
Sutherland Maetlen, vojaški kapelan Wood in de-
vonportski pastor Briggs. Zadnji čas ni manj kakor
14 anglikanskih duhovnikov pristopilo h katoli-
čanstvu.

(Kako se zbira in sestavlja delo „Bollandistov“?)
Z Dunaja: Ljubljanska bogoslovna knjižnica je ku-
pila lani velikanskega dela „Bollandistov“ do sedaj
izdane knjige. Opisano je v njih življenje svetnikov
do meseca oktobra. S takošnim trudom in skrbjo
se to delo nadaljuje, naj vam povem, da biva že
več mesecev na Dunaju belgijski jezuit p. Van
Ortoa, sodelavec Bollandistov. Sestavlja življenje s.
Karola Boromejskega, ki se praznuje 4. nov. Po-
vsod išče virov. Zato je prišel tudi na Dunaj. In
res, posrečilo se mu je, da je našel v dvornem ar-
hivu zelo važno listino. Tedanji vladar avstrijski
Ferdinand I. je imel v Rimu svojega poslanca. L.
1559, 26. dec. je postal kardinal d' Medici papež,
z imenom Pij IV. Bil je ujec Karla Bor. — Takoj
je poklical svojega stričnika k sebi v Rim. In ta
dogodek poroča avstrijski poslanec Ferdinandu, in
dostavlja: „Ta Karl Bor. je še zelo mlad, pa vendar
med vsemi kardinali najdelavnejši; ljudstvo ga
splošno imenuje „il santo“. Že je napravil tudi
načrt, kako pomagati revnemu ljudstvu“. Omenjeni
bollandist skoro ves svoj čas porabi samo za zgo-
dovino o Karolu Bor.

Telegrami.

Dunaj, 12. januarija. Po precej ostri
debatí je dolenjeavstrijski deželni zbor do-
volil predlagano podporo nemškemu „Schul-
vereinu“.

Praga, 11. januarija. Podrejen uradnik
tukajšnje podružnice kreditnega zavoda je
poneveril 3000 gld. Poneverčeva rodbina je
škodo povrnila in zatorej izostane oblastveno
posredovanje.

Praga, 12. februarija. Pet dopolnilnih
volitev iz skupine veleposestva je razpisanih
na 8. dan februarija.

Brno, 11. januarija. Poslanec Hulka je
stavil v moravskem deželnem zboru predlog,
da se osnuje posebno najvišje sodišče za de-
žele češke krone.

Trident, 11. januarija. V pričo nam-
estnika se je zasadila prva lopata za gra-
jenje valsuganske železnice.

Pariz, 12. januarija. „Havas“ poroča
iz Melille, da se živo razpravlja imenovanje
Aliel Rubresa paša melillskega teritorija. Ta
mož je sovražnik Španije.

Pariz, 11. januarija. Zbornica je zopet
izvolila Dupuya svojim predsednikom.

Pariz, 11. januarija. Iz Braziliije došla
poročila oporekajo, da bi Peixoto bil dal
ostavko.

Pariz, 11. oktobra. Vaillant se noče
pritožiti proti obsodbi. Skoro vsi listi obsodbo
odobravajo.

London, 11. januarija. V več primor-
skih mestih so bile hrupne demonstracije so-
cijalističnih delavcev. Dva anarhistična vodji,
katera so zaprli, sta bajé priznala, da so se
za prihodnjo nedeljo nameravali atentati v
raznih cerkvah.

Madrid, 12. januarija. Pogorelo je de-
loma novo poslopje nemškega veleposlaništva,
v katerem pa še ni nikdo stanoval.

Jakin, 11. januarija. Po noči se je
razletela pred kazino Dorico bomba napol-
nena s smodniškimi patroni.

Tu je!

10. januarija.

Pri **Maliču**: Baron Schwegel z Dunaja. — Basso,
Schaffer, Krupp, Hanag, Schütz, Fischer, Feil, Gutman z Du-
naja. — Mautner in Lavrič iz Trsta. — Wohlmuth iz Reke.
— Boie iz Dolenje vasi. — Paterno iz Siska. — M. Arko,
trgovčeva soproga iz Ribnice. — Dr. C. Treo iz Postojne. —
Lavrencij Gerjol iz Velikih Lašč.

Pri **Slonu**: I. Verne, Flesch, Boutadi in Gellis z Dunaja.
— Vir iz Zagreba. — Klun in Pakič iz Ribnice. — Vaugo
iz Celovca. — Masaratti iz Trsta. — Domicelj iz Zagorja. —
Košmelj iz Logatca.

Pri **Južnem kotodvoru**: Moser iz Gorice.

Pri **bavarskem dvoru**: Frančiška Perne in M. Lukan
iz Terzina. — Zupan, posestnik iz Mojstrane. — Prosen iz Št. Vida

Pri **avstrijskem caru**: L. Skumavic, gostilničar, Viktor
in Janez Jan iz Gorij. — Elizabeta Zupan, uradnikova žena
iz Admonta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
opazovanja						
11	7. u. zjut.	746.5	-5.2	sl. vzh.	oblačno	
	8. u. pop.	741.6	-2.7	sl. vzh.	jasno	0.00
	9. u. zveč.	747.6	-8.2	sl. vzh.		
Srednja temperatura -5.4 za 0.8 pod normalom						

Zahvala.

Za mnogobrojne, povodom smrti naše iskreno
ljubljene nepozabne hčere oziroma sestre gospodične

Emilije Witschl'ove

učiteljice na mestni nemški ljudski šoli v
Ljubljani,

nam od blizu in daleč ustno in pismeno doše,
našo boleš olajšujoče dokaze odkritosrčnega pravega
sočutja, — za vse dragi ranjki od znancev, prijat-
eljic, od častitih součiteljic iz Novegamesta in oko-
lice, in od gospodov deželnega stavbinskega urada
podarjene vence, za jako mnogobrojno vdeležitev pri
sprevedu umrle k zadnjemu počitku, če tudi je bilo
vreme neugodno, in za sveto mašo zadušnico, katera
se je 10. t. m. ob 8. uri v stolni cerkvi v Ljubljani
vsled ukrepa slavnega učiteljskega zbora mestne nem-
ške dekliske šole v Ljubljani brala v spomin sedaj
v Gospodu počivajoče kolegince, — izreka svojo naj-
globokejšo zahvalo

rodbina Witschl'ova.

V Ljubljani-Srebrničah (na Marofu)
pri Novemestu dne 12. januarja 1894.

Tovarniško zalogo šivalnih strojev in pristrojev za vozarenje

508 50-13

ima

IVAN JAK

v Ljubljani, Dunajska cesta 13.

Centiki zastoj in franko.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Dunajska borza.

Dne 12. januarija.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 15 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 . 93 .
Zlata renta 4%, davka prosta	119 . 20 .
4% avstrijska kronina renta, 230 kron	96 . 70 .
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1037 . — .
Kreditne akcije, 160 gld.	354 . — .
London, 10 funtov strl.	124 . 50 .
Napoleonendor (20 fr.)	9 . 90 1/2 .
Cesarski cekini	5 . 87 .
Nemških mark 100	61 . 02 1/2 .

Dne 11. januarija.

Ogerska zlata renta 4%	117 gld. — kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 . 85 .
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	145 . 50 .
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	161 . — .
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	196 . — .
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 . 50 .
4% kranjsko deželno posojilo	97 . 60 .
Kreditne srečke, 100 gld.	195 . — .
St. Genois srečke, 40 gld.	71 . 50 .

4% srečke dunajske parobrodne družbe	139 gld. 50 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 . 60 .
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 . 50 .
Salmove srečke, 40 gld.	71 . 50 .
Waldsteinove srečke, 20 gld.	48 . — .
Ljubljanske srečke	24 . 50 .
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153 . 50 .
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v	2920 . — .
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	110 . 75 .
Papirnih rubeljev 100	133 . — .

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri zrebanjih, pri izrebanju
najmanjšeza dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wellzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.